

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының «Балтач авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы
КАРАРЫ

2021 елның 12 ноябрендәге

№ 33

**Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районнының «Балтач авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге
Уставына үзгәрешләр керту турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының «Балтач авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 88, 89, 90 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының «Балтач авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының «Балтач авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

8 статьяның 1 пунктына түбәндәге эчтәлекле 18 һәм 19 пунктлар өстәргә:

«18) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфа хезмәткәре тарафыннан биләү чорына торак урыны бирүне тапшыру;

19) алкоголь, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.»;

2) 20 статьяда:

10 пункта түбәндәге эчтәлекле 7 пунктча өстәргә:

«7) инициатив проект турында фикер алышу һәм аны хуплау турындагы мәсьәлә буенча карар кабул итү.»;

түбәндәге эчтәлектәге 11.1 пунктын өстәргә:

«11.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары проект инициаторлары буларак инициатив проектны тәкъдим итәргә мөмкин.»;

3) 24 статьяда:

1 пунктны түбәндәге редакциядә бирергә:

«1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр турында фикер алышу, жирле үзидарә органнары һәм авыл жирлеге жирле үзидарәсенең вазыйфаи затлары эшчәнлеге турында халыкка мәгълүмат житкерү, инициатив проектлар керту һәм аларны карау, авыл жирлеге территориясенең бер өлешендә территориаль ижтимагый үзидарәне

гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен гражданнар жыелышлары үткәрелергә мөмкин. Гражданнар жыелышы авылларга, торак массивларына чакырыла. Кварталларга, урамнарга, торак йортларга.»;

түбәндәге эчтәлектәге 5.1 пунктны өстәргә:

«5.1. Инициатив проектлар керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналты яшкә житкән әлеге территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициатив проектларны керту мәсьәләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе авыл жирлеге Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.»;

11 пунктта «, территориаль ижтимагый үзидарә уставы» сүzlәрен өстәргә.»;

4) 24.1 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«24.1 статья Гражданнар жыены

1. Гражданнарның жыены халыкның жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеше булып тора.

2. Гражданнар жыены “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” Федераль законда каралган очракларда һәм жирлек Советы карары белән расланган гражданнар жыенын үткәрүне әзерләү тәртибе турындагы нигезләмәгә ярашлы рәвештә үткәрелә.

3. 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар жыены торак пункт өлешендә Татарстан Республикасы законы нигезендә үткәрелергә мөмкин:

1) авыл жирлеге (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертугә кiterә торган күрсәтелгән торак пункт кергән жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча;

2) жирлек составына керә торган торак пунктта шушы торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салымы чараларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;

3) жирлек составына керә торган торак пункт территориясе өлешендә Татарстан Республикасы законы нигезендә торак пункт территориясенең әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча.

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан инициатив проектларны күрсәтү, әзерләү, сайлап алу һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

5) авылара территориядә урнашкан торак пунктта яна төzelгән жирлек булдыру турында халык инициативасын күрсәтү максатларында, шулай ук яна төzelгән жирлектә, әгәр аның сайлау хокукуна ия халкы саны 300 кешедән артмас,

яңа төзелгән жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча.

4. Гражданнар жыены жирлек башлыгы яки сайлау хокуқына ия, 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырыла ала.

Әлеге статьяның 3 өлешендәге 3 пункттасында каралган гражданнарның жыены 10 кешедән дә ким булмаган санда торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшәүче халык төркеме инициативасы белән жирлек Советы тарафыннан чакырылырга мөмкин.

5. Жыенны уздыру инициативасын хуплап жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокуқына ия гражданнарның, дайми яисә өстенлекле рәвештә яшәүче, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән санының 5 процентын тәшкил итә, әмма 25 имзадан да ким була алмый.

6. Жирлек башлыгы тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыены жирлек башлыгы каары, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыены жирлек Советы каары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыеннын уздыру вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, гражданнар жыеннын үткәругә әзерлек тәртибе турында нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә муниципаль хокукий акт проекты һәм гражданнар жыеннын хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук танышып тора.

8. Гражданнарның схемасы анда торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокуқына ия булучыларның яртысыннан артыгы (йә аның территориясенең бер өлеше) яисә жирлек катнашканда хокуклы. Торак пунктта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокуқына ия яртысыннан артыгының бер үк вакытта бергә булу мөмкинлеге булмаган очракта, жирлек Уставы нигезендә гражданнар жыены гражданнар жыеннын үткәру турында каар кабул ителгән көннән бер айдан да артмаган вакытта этаплап уздырыла. Шул ук вакытта элек халык жыеннында катнашкан затлар тавыш бирүдә киләсе этапларда катнашмый. Гражданнар жыенның каары гражданнар жыеннында катнашучыларның яртысыннан артыгы аның өчен тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала.

9. Жыенда кабул ителгән каарлар муниципаль хокукий актлар булып тора, жирлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергә тиеш.

5) 26 статьяда:

2 пунктта түбәндәге эчтәлекле жөмлә өстәргә:

«Инициатив проектка ярдәм иту турында гражданнарның фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча гражданнардан сораштыруда муниципаль берәмлек халкы яисә аның өлеше катнашырга хокуклы, аларда уналты яшькә житкән инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.»;

3 пунктта түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә:

«3) гражданныардан сорашып белешү муниципаль берәмлектә яшәүчеләрнең яисә аның өлешенең инициативасы буенча үткәрелә, аларда уналты яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә, - шуши инициатив проектка ярдәм итү турында гражданныарның фикерен ачыклау өчен.»;

4 пунктны түбәндәге редакциядә бирергә:

«4. Гражданныардан сорашып белешүне билгеләү һәм үткәрү тәртибе шәһәр жирлеге уставы һәм (яисә) авыл жирлеге Советының норматив хокукий актлары белән Татарстан Республикасы законы нигезендә билгеләнә.»;

5 пунктны түбәндәге редакциядә бирергә:

«5. Гражданныардан сорашып белешүне билгеләү турындагы карап муниципаль берәмлек органы тарафыннан кабул ителә. Гражданныардан сорашып белешү үткәрү өчен муниципаль берәмлекнең рәсми сайты "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә кулланылырга мөмкин. Гражданныардан сорашып белешүне билгеләү турында муниципаль берәмлек органы каарында түбәндәгеләр билгеләнә:

- 1) сорашып белешүне уздыру датасы һәм сроклары;
- 2) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) сорауны (сорауларны) формулировкалау;
- 3) сораштыру үткәрү методикасы;
- 4) сораштыру кәгазенең формасы;
- 5) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны;
- 6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтыннан файдаланып гражданныардан сораштыру үткәрелгән очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

7 пунктның 1 пунктчасын яңа редакциядә бәян итәргә

7) жирлек бюджеты акчалары исәбеннән - жирлекнең жирле үзидарә органнары яисә муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча сораштыру уздырганда;»;

6) түбәндәге эчтәлекле 26.1 статья өстәргә:

«26.1 статья. Инициатив проектлар

1. Авыл жирлеге халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле эһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру максатларында жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү хокукуы белән авыл жирлеге башкарма комитетына инициатив проект кертелергә мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган муниципаль берәмлек территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе авыл жирлеге Советы каары белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны керту инициативасы белән уналты яшькә житкән һәм тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче кимендә ун граждан булган

инициатив төркем, территориаль ижтимагый үзидарә органнары (алга таба - проект инициаторлары) чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнәң минималь саны авыл жирлеге Советы каары белән киметелергә мөмкин. Проект инициаторы буларак чыгыш ясау хокукуы авыл жирлеге Советы каары нигезендә шулай ук авыл жирлеге территорииясендә эшчәнлек алыш баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициатив проектта түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) авыл жирлеге халкы яисә аның өлеше өчен естенлекле әһәмияткә ия проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәkle чыгымнарның алдан исәпләве;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынуучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләменнән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә курсетү;

8) жирлек территорииясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешенә Поселение Советы каары белән билгеләнгән тәртип нигезендә курсетү;

9) авыл жирлеге Советы каарында каралган башка белешмәләр.

4. Инициатив проект, аны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәнче, гражданнар жыенында, жыельышында яисә конференциясендә, шул исәптән территорииаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыельышында яисә конференциясендә, инициатив проект турында фикер алышу, авыл жирлегендә яшәүчеләрнең яисә аның өлешенен мәнфәгатьләренә туры килүен билгеләү, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярапшылыгын билгеләү, шулай ук инициатив проектны хуплау турында гражданнарның жыены, жыельышы яисә конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыельышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проект каралырга мөмкин.

Авыл жирлеге Советы каары белән шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыюю юлы белән инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерләрен ачыклау мөмкинлеге карала.

Инициатив проектны гамәлгә керткәндә проектның инициаторлары авыл жирлеге башкарма комитетына гражданнар жыены, жыельышы яисә конференциясенең беркетмәсен, гражданнардан сораштыру нәтижәләрен һәм (яисә) имзалар кәгазьләрен кертәләр, алар инициатив проектка авыл жирлегендә яшәүчеләрнең яисә аның өлешенен ярдәм итүен раслый.

5. Инициатив проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керту турыйндағы мәгълүмат авыл жирлеге башкарма комитетына инициатив проект кертелгән көннән алып өч әш көне эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерергә) һәм авыл жирлегенең рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштырылға тиеш һәм әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән белешмәләрне, шулай ук проектның инициаторлары турыйнда булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар авыл жирлеге башкарма комитетында үзләренең тәкъдимнәрен һәм тәкъдимнәрен, аларны тәкъдим итү срокын күрсәтеп, тәкъдим итү мөмкинлеге турыйнда хәбәр итә, ә ул биш әш көненнән дә ким була алмый. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яшькә житкән авыл жирлеге халкы жибәрергә хокуклы. Авыл жирлеге башкарма комитеты курсәтелгән мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштырып булмаса, күрсәтелгән мәгълүмат Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла (<https://kamskoye-ustye.tatarstan.ru/>).

6. Инициатив проект авыл жирлеге башкарма комитетының аны керткән көннән соң 30 көн эчендә һичшикsez карапыра тиеш. Инициатив проектны карау нәтижәләре буенча авыл жирлеге башкарма комитеты түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) инициатив проектны хупларга һәм аның өстенде эшне жирле бюджет турыйндағы карап белән караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзу һәм карау тәртибенә (жирле бюджет турыйндағы карапга үзгәрешләр керту) ярашлы максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) тәртиптә дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Авыл жирлеге башкарма комитеты түбәндәге очракларның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турыйнда карап кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектны Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары таләпләренә, Татарстан Республикасы законнарына һәм башка норматив хокукий актларына, әлеге Уставка туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының кирәклө вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициатив түләүләре барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чараплар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау;

5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтиҗәлерәк хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

8. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пункттында караплан очракта проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны башка муниципаль

берәмлекнен җирле үзидарә органы яисә дәүләт органы карамагына аларның компетенцияләре нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициатив проектларны күрсәтү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе Дәүләт Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Авыл җирлеге башкарма комитетында берничә инициативалы проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, авыл җирлеге башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

11. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе авыл җирлеге Советы карары белән билгеләнә. Коллегия органы (комиссия) составы авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Мондый чакта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми санының яртысы авыл җирлеге Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

12. Тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче, гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан вәкаләтләр бирелгән проект инициаторлары, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициатив проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвшешләрдә гамәлгә ашыруны жәмәгать контролендә тотарга хокуклы.

13. Инициатив проектны авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан карау турында, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны куллану турында, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә авыл җирлегенең рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында авыл җирлеге башкарма комитеты хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алыш 30 календарь көн эчендә авыл җирлегенең рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш. Авыл җирлеге башкарма комитеты курсәтелгән мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга мөмкинлеге булмаган очракта, курсәтелгән мәгълүмат Кама Тамагы муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла (<https://kamskoye-ustye.tatarstan.ru/>).»;

7) 43 статьяның 1 өлешендәге 7 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7) Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы булу яисә яшәү хокукуы яисә Россия Федерациясе халыкара

шартнамәсе нигезендә дайми яшәү хокукуын раслаучы чит ил гражданы йә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкача каралмаган булса;»

8) 49 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«49 статья. Авыл жирлеге башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Авыл жирлеге башлыгының вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкалар;

3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясы нигезендә отставкага чыгару;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;

5) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылса;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

7) ана карата судның гаепләү каraryы законлы көченә керү;

8) Россия Федерациясеннән дайми яшәү урынына чыгу;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләт гражданлыгы алырга йә аның Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә яшәргә хокукуын раслаучы бүтән документ яисә башка документ алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

10) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

11) сәламәтлеге торышы буенча суд тәртибендә билгеләнгән жайга сәләтsez булуны муниципаль берәмлек башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгән очракта муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору;

13) муниципаль берәмлек чикләрен үзгәртү аркасында муниципаль берәмлек сайлаучыларының санын 25 проценттан күбрәккә арттыруны.

2. Әгәр Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлеге советы вәкаләтләре чоры тәмамланганчы алты айдан кимрәк вакыт калган булса, авыл жирлеге башлыгын сайлау Татарстан Республикасы Кама

Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлегенең яңа сайланган Советының беренче утырышында гамәлгә ашырыла.

3. Авыл жирлеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, авыл жирлегенең яңа башлыгы Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлеге Советының якын утырышында вәкаләтләре шул рәвешле туктатылган көннән алыш алты айдан артмаган срокта сайлана.

Авыл жирлеге башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән алыш алты ай узгач, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлеге Советы утырыши уздырыла, анда авыл жирлегенең яңа башлыгы сайлана, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлеге Советы депутаты яшे буенча ин өлкән депутат алыш бара.

Әгәр аны сайлау өчен Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлеге советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан күбрәге тавыш бирсә, депутат муниципаль берәмлекнең сайланган башлыгы булып санала.

4. Авыл жирлеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган йә аңа карата суд карары нигезендә сак астына алу яисә вазыйфасыннан вакытлыча читләштерү рәвешендә процессуаль мәжбүр итү чаралары кулланылган очракта, аның вәкаләтләрен муниципаль берәмлек башлыгы урынбасары башкара.

Авыл жирлеге башлыгы урынбасары булмаганда, авыл жирлеге башлыгы вәкаләтләрен вакытлыча Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлеге советы депутаты башкара, ул Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлеге Советының якындагы утырышында башка депутатлар, депутатларның инициатив төркемнәре тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлап куела.

Авыл жирлеге башлыгының вәкаләтләрен үтәү срогы Авыл жирлеге башлыгы урынбасары йә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Балтач авыл жирлеге советы депутаты тарафыннан муниципаль берәмлекнең элеккеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән алыш алты айдан арта алмый.

9) 54 статьяга түбәндәгә әчтәлекле унҗиденче һәм унсигезенче абзацлар өстәргә:

«- исерек, наркотик яисә башка токсик исерек затларга ярдәм күрсәту чараларын гамәлгә ашыру;

- участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны хезмәткәр биләгән чорга торак урын бири;»;

10) 57 статьяның 4 пунктын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«4. Авыл жирлеге советы кергән тәкъдимнәр нигезендә авыл жирлеге сайлау комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан яртысын түбәндәгеләр билгеләп куярга тиеш:

1) Россия Федерациясе Федераль Собраниесе Дәүләт Думасында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатларның федераль исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләрдән;

2) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сәяси партияләр;

3) авыл жирлеге Советында депутат мандатларын бүлешүгә кертелгән кандидатлар исемлекләрен күрсәткән сайлау берләшмәләреннән.»;

11) 73 статьяның 9 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 4 пункт өстәргә:

- муниципаль хокукий актларны Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә (kamskooustye.tatarstan.ru) рәсми сайтында, Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) «Россия Федерациясендә норматив хокукий актлар» Россия Юстиция министрлыгы порталында (<http://pravo-minjust.ru>, <http://pravo-minjust.ru>, «Интернет» чөлтәре басмасы буларак теркәлү: ЭЛ № ФС77-24771 - 05.2018)

12) түбәндәге эчтәлекле 80.1 статья өстәргә:

«80.1. Инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс яғыннан һәм башкача тәэммин иту

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин иту чыганагы, шул исәптән шәһәр жирлегенең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэммин иту максатларында Татарстан Республикасы бюджетыннан инициатив түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансферлар күләмнәрен исәпкә алыш, инициатив проектларны гамәлгә ашыруга жирле бюджет турында карап белән каралган бюджет ассигнованиеләре булып тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә, конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе законнары нигезендә ирекле нигездә түләнә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган гражданнарның, индивидуаль эшкуарларның һәм төзелгән юридик затларның акчалары аңлашыла.

3. Инициатив проект гамәлгә ашырылмаган очракта, инициатив түләүләр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициатив түләүләрнең калган өлеше барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән түләүләр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш. Жирле бюджетка күчерелгән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе шәһәр жирлеге Советы карары белән билгеләнә.

4. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру шулай ук кызыксынган затларның ихтыярый мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашу рәвешендә дә тәэммин итепергә мөмкин.».

13) 81 статьяның 3 пунктын үз көчен югалткан дип танырга

14) 90 статьяның 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек уставы, жирлек Советының әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы каары, аларны дәүләт теркәвенә алғаннан соң, рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм, аларны рәсми бастырып чыгарганнын соң, «Интернет» мәгълumat-телекоммуникация чeltәрендә (*kamskoye-ustye.tatarstan.ru*) Татарстан Республикасы хокукий мәгълumatының рәсми порталында (*pravo.tatarstan.ru*) «Россия Федерациясендә норматив хокукий актлар» Россия Минюсты порталында (<http://pravo-minjust.ru>, <http://pravo-pravo.vo.ru>, <http://pravo.pravvvo.ru>, «ФС.ру» интернет-2016 елгы XXVII) рәсми сайтында үз көченә керә.

Авыл жирлеге башлыгы муниципаль берәмlek уставын, муниципаль берәмlek уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль берәмlek уставын, муниципаль берәмlek уставын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органыннан «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федеरаль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган Россия Федерациисе субъекты муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр керту хакында белешмәләрне керту турында хәбәрнамә кергән көннән алыш жиде көн эчендә муниципаль берәмlek уставын, муниципаль хокукий актны бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) тиеш.»;

2. Әлеге каарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жибәрергә.

3. Әлеге каарны түбәндәге адреслар буенча урнашкан Балтач авыл жирлегенең мәгълumat стендларында дәүләт теркәвенә алғаннан соң бастырып чыгарырга:

Балтач ав., Мәктәп ур., 1 йорт (административ бина);

Балтач ав., Мәктәп ур., 2 (китапханә),

Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълumat порталында (*pravo.tatarstan.ru*) һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның «Интернет» мәгълumat-телекоммуникация чeltәрендәге рәсми сайтында (*kamskoye-ustye.tatarstan.ru*) урнаштырырга.

4. Әлеге каар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законның 44 статьясындагы 8 өлеше нигезендә үз көченә керә.

5. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемә алам

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль
районының “Балтач авыл жирлеге” муниципаль
берәмлеге Советы рәисе

Д.И. Мәхәммәдуллин